

การพัฒนาชุดการเรียนรู้เกี่ยวกับอารยธรรมไทย
โดยใช้บทเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อพัฒนาทักษะ
การใช้ภาษาไทยสำหรับนักศึกษาเวียดนาม¹

A LEARNING PACKAGE ON THAI CIVILIZATION TO IMPROVE THE
THAI LANGUAGE SKILLS OF VIETNAMESE STUDENTS BASED ON
THE SONGS HONORING HIS MAJESTY KING BHUMIBOL ADULYADEJ

พัสวรรณ ศรีลาน²/PASSAWAN SRILAN

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

FACULTY OF HUMANITIES, SRINAKARINWIROT UNIVERSITY

นิธิต พรอำไพสกุล³/Nition Pornumpaisakul

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

FACULTY OF HUMANITIES, SRINAKARINWIROT UNIVERSITY

Received: July 7, 2019

Revised: October 18, 2019

Accepted: October 29, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการเรียนรู้จากบทเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยและความรู้ด้านอารยธรรมไทยแก่ผู้เรียนชาว เวียดนาม ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อบทเพลงและการสร้างชุดการเรียนรู้ จากนั้นจึงสร้างเครื่องมือ คือ ชุดการเรียนรู้เกี่ยวกับอารยธรรมไทย โดยใช้บทเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพล อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยสำหรับนักศึกษาเวียดนาม จำนวน 8 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 พระมหากษัตริย์กับสังคมไทย ชุดที่ 2 ในหลวงในใจชาวไทย ชุดที่ 3 ในรูปที่มีทุกบ้าน ชุดที่ 4 ทำไมพระราชทานงานหนัก ชุดที่ 5 เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ชุดที่ 6 ธรรมะของพระราชบิดาเพื่อปวงชน ชุดที่ 7 ในหลวงของไทยและของโลก ชุดที่ 8 ทำไม คนไทยรักในหลวง เมื่อผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญทั้งสามท่านแล้ว จึงนำไปให้กลุ่มตัวอย่างทดลองใช้ (Try Out)

ผลการวิจัยพบว่าชุดการเรียนรู้เกี่ยวกับอารยธรรมไทย โดยใช้บทเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระ บรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยสำหรับนักศึกษาเวียดนาม มีเนื้อหาเกี่ยวกับ อารยธรรมไทย และมีค่าเฉลี่ยผลคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน 91.58 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนดไว้ ส่วนผลด้าน พัฒนาการทักษะการใช้ภาษานั้น กลุ่มตัวอย่างได้พัฒนาทักษะทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีค่าเฉลี่ย 13.97 ผ่านเกณฑ์ 7.5 คะแนน หรือ ร้อยละ 50 ทุกชุด แสดงให้เห็นว่าชุดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นมี

¹ บทความนี้สรุปจากปริญาพนธ์ เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้เกี่ยวกับอารยธรรมไทย โดยใช้บทเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระ บรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยสำหรับนักศึกษาเวียดนาม

² นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนชาวเวียดนามได้พัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทย และได้เรียนรู้เกี่ยวกับอารยธรรมไทยเรื่องพระมหากษัตริย์กับสังคมไทย จึงเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาภาษาไทยของชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะผู้ที่เรียนด้านไทยศึกษา โดยเฉพาะคุณค่าของความเป็นผู้นำที่เสียสละ ศึกษา ทดลอง อย่างเห็นเหตุเป็นผล จนนำมาใช้พัฒนาบ้านเมืองในหลายๆ ด้าน และเป็นแบบอย่างแก่ประชาคมโลก

คำสำคัญ: ชุดการเรียนรู้, อารยธรรมไทย, บทเพลงเทิดพระเกียรติ, พระบาทสมเด็จพระชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร, ทักษะการใช้ภาษาไทย, นักศึกษาเวียดนาม

Abstract

This research aimed to construct a learning package in which songs honoring His Majesty King Bhumibol Adulyadej were applied as a medium to improve the Thai language skills of foreigners. The researcher studied documents related to the songs and the construction of learning package, then created the research tools for appraisal. The experimental learning package on Thai civilization to improve the Thai Language skills of Vietnamese Students based on the songs honoring His Majesty King Bhumibol Adulyadej consisted of eight lessons that that students can learn freely independently and systematically.

The learning package on Thai civilization to improve the Thai language skills of Vietnamese students based on songs honoring His Majesty King Bhumibol Adulyadej had a result of 91.58 average points, higher than the set criteria of 70 percentage. The improved score average was 13.97, above the set criteria of 7.5. The findings revealed that the learning package helped Vietnamese students to improve their Thai language skills along with comprehension of civilization that may benefit from further study of the Thai Language, especially in the field of Thai studies

Keywords: Learning package, Thai civilization, Thai language skills, Vietnamese Students, Songs honoring His Majesty King Bhumibol Adulyadej

บทนำ

ความสัมพันธ์ของสถาบันพระมหากษัตริย์กับสังคมไทยเป็นส่วนหนึ่งของอารยธรรมไทย เนื่องจากประเทศไทยมีสถาบันพระมหากษัตริย์มานับพันปี ตั้งแต่เริ่มต้นก่อตั้งชนชาติ (ศีกฤทธิ์ ปราโมช, 2516 : 1) นับเป็นหนึ่งในสามสถาบันหลักของประเทศ ดังปรากฏเป็นสัญลักษณ์บนธงชาติ ซึ่งมี 3 สี ได้แก่ สีแดง หมายถึง สถาบันชาติ สีขาว หมายถึง สถาบันศาสนา สีน้ำเงิน หมายถึง สถาบันพระมหากษัตริย์ซึ่งเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ มีอิทธิพลต่อแนวคิดและวิถีชีวิตของคนไทย เนื่องด้วยแต่ละพระองค์ทรงดำรงหลายบทบาท อาทิ ผู้ปกครอง จอมทัพ อัครศาสนูปถัมภก สถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทยจึงมีความสำคัญทั้งในฐานะสัญลักษณ์ของประเทศและบุคคลผู้มีบทบาทอย่างยิ่งในสังคม วัฒนธรรม ทั้งยังสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นต่ออีกสองสถาบันหลัก

อย่างไรก็ดี สถาบันพระมหากษัตริย์ไทยมีความเป็นมายาวนาน มีบทบาทในฐานะสถาบันหลักของสังคม จึงมีรายละเอียดให้ศึกษาหลายแง่มุม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับชาวต่างประเทศที่เรียนรู้ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศและชาวต่างประเทศที่เรียนวิชาเกี่ยวกับอารยธรรมไทยและสังคมไทย ดังนั้น หากได้ศึกษาเรื่องราวที่เป็นสากล เช่น บุคคลสำคัญที่ทั่วโลกยกย่อง ผ่านสื่อที่เข้าถึงง่ายและวิธีการเรียนรู้ที่เป็นระบบ จะช่วยให้เข้าใจทั้งภาษา สถาบันพระมหากษัตริย์ และวิถีชีวิตของคนในสังคมไทยซึ่งหล่อหลอมเป็นอารยธรรมไทยได้ลึกซึ้งขึ้น

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรทรงเป็นบุคคลสำคัญทั้งในสังคมไทยและสังคมโลก ในฐานะพระมหากษัตริย์นักพัฒนาที่ทรงครองราชย์ยาวนานที่สุด (9 มิถุนายน พ.ศ. 2489 – 13 ตุลาคม พ.ศ.2559) โดยปฏิบัติพระราชภารกิจ

เพื่อประชาชนตลอด 70 ปี และเป็นบุคคลแรกที่สหประชาชาติ (United Nations) องค์กรสำคัญของโลก ถวายรางวัลความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนามนุษย์ (United Nations Human Development Human Development Lifetime Achievement Award) ใน พ.ศ. 2549 จากนั้นทรงได้รับรางวัลและการประกาศเกียรติคุณด้านต่างๆ จากนานาชาติตลอดรัชสมัย (สมาคมสหประชาชาติแห่งประเทศไทย 2540)

แม้ปัจจุบัน พระองค์เสด็จสวรรคตแล้ว แต่ผลงานและแนวทางการทรงงานของพระองค์ยังมีบทบาททั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ผู้สนใจเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยจึงควรศึกษาเรื่องราวของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในฐานะที่เป็นบุคคลสำคัญ เป็นที่รักในหมู่ชาวไทยและนานาชาติ

หลังจากรัฐบาลไทยและเวียดนามตกลงร่วมมือทางการศึกษาอย่างเป็นทางการ ทำให้เกิดหลักสูตรการสอนภาษาไทยในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เนื่องจากตระหนักถึงความสำคัญทางการศึกษาที่อำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เพื่อผลดีด้านการลงทุนและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (มิซึย เอี่ยมจินดา, 2550 : 29) มหาวิทยาลัยแห่งแรกที่มีการเรียนการสอนภาษาไทยและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง คือ มหาวิทยาลัยสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยแห่งชาติ ณ นครโฮจิมินห์ (University of Social Sciences and Humanities: USSH, Vietnam University, Ho Chi Minh City) ในพ.ศ. 2536 โดยเปิดหลักสูตรวิชาไทยศึกษา ซึ่งนอกจากภาษาแล้ว นักศึกษายังได้เรียนรู้วัฒนธรรมและเรื่องราวที่น่าสนใจด้านต่างๆ โดยเฉพาะประวัติศาสตร์และสภาพสังคมที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขและเป็นหนึ่งในสามสถาบันหลักที่เป็นยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนไทย เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารร่วมกับความเข้าใจด้านไทยศึกษา ต่อมาสถาบันการศึกษาแห่งอื่นๆ ของเวียดนามได้เปิดการเรียนการสอนภาษาไทยเพิ่มขึ้น รวมถึงมีการส่งนักศึกษามาอบรมหลักสูตรภาษาไทยระยะสั้นแบบเข้มที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตลอดจนศึกษาต่อในประเทศไทย เพื่อพัฒนาทักษะภาษาและความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมไทยจากประสบการณ์จริง ทั้งยังพบว่านักศึกษาเวียดนามสนใจฝึกทักษะภาษาไทยจากสื่อต่างๆ โดยเฉพาะบทเพลง เพราะให้

ความเพลิดเพลิน ทำให้ผู้เรียนเข้าถึงภาษาและเนื้อหาได้ง่าย กระตุ้นความต้องการเรียนรู้มากขึ้นทั้งในและนอกห้องเรียน

อนึ่ง บทเพลงเป็นการแสดงออกทางศิลปะที่ศิลปินผู้ประดิษฐ์เพลงใช้เสียงประพันธ์ตามจินตนาการและอารมณ์ สะท้อนใจ (อนุমানราชธน, 2546 : 75) หากประพันธ์ได้ดีมีลักษณะทางวรรณศิลป์ ผู้ฟังจะรับรู้ความงดงาม และพลังภาษาที่กระตุ้นให้เกิดความรู้สึก ทั้งนี้ บทเพลงยังเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาทักษะการฟัง ทำให้ผู้เรียนเพลิดเพลิน และซึมซับเนื้อหาต่างๆ อย่างผ่อนคลาย บทเพลงเกิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีลักษณะเฉพาะ คือ ลีลาไพเราะ งดงาม เปี่ยมด้วยวรรณศิลป์ และเนื้อหาที่ทรงคุณค่า สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ คือ การเกิดพระเกียรติพระมหากษัตริย์ ทำให้ผู้ฟังเพลงรู้สึกเทิดทูน ซาบซึ้ง สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และประทับใจพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของชาวไทย (อรรถวิทย์ รอดเจริญ, 2552 : 128) ดังนั้น หากนำบทเพลงเกิดพระเกียรติมาใช้เป็นสื่อในการเรียนรู้ที่เป็นระบบ จะช่วยฝึกทักษะทางภาษาไทย พัฒนาความเข้าใจเนื้อหาและภาษาได้ลึกซึ้งผ่านบรรยากาศการเรียนรู้ที่ผ่อนคลาย

ชุดการเรียนรู้เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ที่เกิดจากการบูรณาการวิธีสอนมากกว่าหนึ่งวิธีอย่างเป็นระบบ มีการใช้สื่อแบบประสมอย่างพอเหมาะเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เมื่อสร้างเสร็จแล้วผู้สอนมีบทบาทเป็นเพียงที่ปรึกษา (สุคนธ์ สินธพานนท์, 2553: 18) ชุดการเรียนรู้จึงมีความสำคัญในการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนศึกษาได้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบและมีอิสระ

ผู้วิจัยจึงสนใจสร้างชุดการเรียนรู้เกี่ยวกับอารยธรรมไทย โดยใช้บทเพลงเกิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยสำหรับนักศึกษาเวียดนาม โดยมีชุดบทเพลงเกิดพระเกียรติที่สัมพันธ์กับเหตุการณ์สำคัญในรัชกาลที่ 9 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์เป็นสื่อหลัก เพื่อให้นักศึกษาเวียดนามได้เรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ไทยที่มีความสำคัญระดับโลก ผ่านมุมมองของประชาชนที่มีต่อพระองค์ ผ่านสื่อที่เรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างเพลิดเพลิน นำไปสู่การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทย และความเข้าใจด้านอารยธรรมไทย ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ไทยศึกษาได้ลึกซึ้งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้เกี่ยวกับอารยธรรมไทย โดยใช้บทเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และเพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทย สำหรับนักศึกษาเวียดนาม

ขอบเขตของการวิจัย

ด้านเนื้อหา การพัฒนาชุดการเรียนรู้ครั้งนี้ นำเนื้อหาจากบทเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่สัมพันธ์กับเหตุการณ์สำคัญในรัชสมัย และมีการประกาศใช้อย่างเป็นทางการ จำนวน 8 บทเพลง ดังนี้

1. เหตุผลของพ่อ
2. ต้นไม้ของพ่อ
3. ของขวัญจากก้อนดิน
4. รูปที่มีทุกบ้าน
5. ตามรอยพระราช
6. ในหลวงในดวงใจ
7. พระราชาผู้ทรงธรรม
8. ในหลวงของแผ่นดิน

ด้านกลุ่มประชากร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชาวเวียดนาม ระดับปริญญาตรี วิชาเอกไทยศึกษา ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติ ณ นครโฮจิมินห์ ประเทศเวียดนาม (University of Social Sciences and Humanities: USSH, Vietnam University, Ho Chi Minh City) จำนวน 15 คน โดยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดการเรียนรู้ หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ออกแบบอย่างเป็นระบบ โดยใช้บทเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทย แก่ผู้เรียนชาวเวียดนาม

2. บทเพลงเทิดพระเกียรติ หมายถึง บทเพลงที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสดุดีพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โดยผู้วิจัยคัดเลือกบทเพลงที่สัมพันธ์เนื่องในเหตุการณ์สำคัญประจำ

รัชสมัย มีการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นทางการ แสดงให้เห็นพระราชกรณียกิจ แนวทางการทรงงาน และความรู้สึกที่ประชาชนมีต่อพระมหากษัตริย์ ผ่านภาษาที่คนทั่วไปเข้าใจง่าย มีท่วงทำนองที่ไพเราะเพลิดเพลิน เหมาะสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศที่เรียนรู้ภาษาและอารยธรรมไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เอกสารและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรไทยศึกษาของมหาวิทยาลัยสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติ ณ นครโฮจิมินห์ ประเทศเวียดนาม ทั้งในวิชาไทยศึกษา และวิชาที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาผ่านสื่อต่างๆ เช่น สื่อทัศนศึกษา และสัมภาษณ์ความรู้เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย เอกสารและการวิจัยเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เอกสารและการวิจัยเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในฐานะของพระมหากษัตริย์ไทยและบุคคลสำคัญของโลก เอกสารและการวิจัยเกี่ยวกับบทเพลงเทิดพระเกียรติซึ่งเป็นหนึ่งในวรรณกรรมยกย่องพระเกียรติที่มีความเป็นมาและลักษณะเฉพาะตัวโดยเน้นบทเพลงเทิดพระเกียรติที่ประพันธ์ขึ้นในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช และการสร้างชุดการเรียนรู้ซึ่งเป็นสื่อที่อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนศึกษาได้เองอย่างเป็นระบบ

2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยได้นำข้อมูลจากข้อ 1 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา แล้วคัดเลือกบทเพลงที่เหมาะสมในการสร้างชุดการเรียนรู้ครั้งนี้ จัดกลุ่มเนื้อหาที่สัมพันธ์กับอารยธรรมไทยอันผูกพันกับพระมหากษัตริย์ และการพัฒนาทักษะฟังพูด อ่าน เขียนแก่ผู้เรียนชาวต่างประเทศ จากนั้นจึงดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัย ดังนี้

2.1 ชุดการเรียนรู้เกี่ยวกับอารยธรรมไทย โดยใช้บทเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยสำหรับนักศึกษาเวียดนาม

2.2 แบบประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ

2.3 แบบทดสอบระหว่างเรียน จำนวน 8 ชุด ชุดละ 10 ข้อ รวมทั้งหมด 80 ข้อ เป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก

2.4 แบบฝึกทักษะ จำนวน 8 ชุด ชุดละ 3 แบบฝึก รวมทั้งหมด 24 แบบฝึก แตกต่างกันไปตามกิจกรรมการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีสื่อหลักในชุดการเรียนรู้ คือ บทเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ซึ่งตามวิธีดำเนินการวิจัยนั้น หลังจากศึกษาบทเพลงทั้งหมด 314 เพลง (สมาคมนักแต่งเพลงแห่งประเทศไทย 2557) และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าควรเลือกบทเพลงที่ประพันธ์ขึ้นในวาระสำคัญและเผยแพร่

อย่างเป็นทางการ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันเฉลิมฉลองการครองราชสมบัติ รวมทั้งบทเพลงเทิดพระเกียรติใช้ประกอบสื่อที่มีจุดประสงค์เฉพาะ เช่น สารคดี และละครเทิดพระเกียรติ ได้รับการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ เพราะมีความร่วมสมัยและถ่ายทอดผ่านภาษาได้สละสลวยเข้ากับท่วงทำนอง ฟังเพลิดเพลิน มีลักษณะของวรรณกรรมขนาดสั้นที่ถ่ายทอดความรู้สึกได้ลึกซึ้ง ใช้ถ้อยคำที่เข้าใจง่าย จึงเหมาะสมให้นักศึกษาได้เรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทย และเสริมความเข้าใจสังคมไทยที่มีความผูกพันระหว่างกษัตริย์กับประชาชนอย่างแน่นแฟ้น

ตาราง 1 แสดงรายชื่อบทเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพล อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โอกาสสำคัญที่ประพันธ์ ผู้ประพันธ์คำร้อง และผู้ขับร้องจัดลำดับตามที่ปรากฏในซีดีรวมบทเพลง พ่อของแผ่นดิน¹

เพลง	โอกาสสำคัญที่ประพันธ์(พุทธศักราช)	ผู้ประพันธ์คำร้อง	ผู้ขับร้อง
1. เหตุผลของพ่อ	ฉลองสิริราชสมบัติ 70 ปี (2559)	กมลศักดิ์ สุนทนนท์ และปิติ ลิ้มเจริญ	ธงไชย แมคอินไตย์
2. ต้นไม้ของพ่อ	ฉลองสิริราชสมบัติ 50 ปี (2539)	นิติพงษ์ ห่อนาค	ธงไชย แมคอินไตย์
3. ของขวัญจากก้อนดิน	เฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ (2542)	นิติพงษ์ ห่อนาค	ธงไชย แมคอินไตย์
4. รูปที่มีทุกบ้าน	เฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา (2550)	นิติพงษ์ ห่อนาค	ธงไชย แมคอินไตย์
5. ตามรอยพระราชา	เฉลิมพระชนมพรรษา 84 พรรษา (2554)	ชนะ เสวิกุล และนิติพงษ์ ห่อนาค	ธงไชย แมคอินไตย์
6. ในหลวงในดวงใจ	เพลงประกอบสารคดี My King (2555)	กมลศักดิ์ สุนทนนท์ และปิติ ลิ้มเจริญ	ธงไชย แมคอินไตย์
7. พระราชาผู้ทรงธรรม	วันเฉลิมพระชนมพรรษา 86 พรรษา (2556)	กมลศักดิ์ สุนทนนท์ และปิติ ลิ้มเจริญ	ธงไชย แมคอินไตย์
8. ในหลวงของแผ่นดิน	เพลงประกอบละครเวที สี่แผ่นดิน (2557)	วิเชียร ตันติพิมลพันธ์	รวมศิลปิน

จากนั้นผู้วิจัยได้กำหนดหัวเรื่องที่จะใช้ในชุดการเรียนรู้ โดยจำแนกเนื้อหาด้านภาษาและอารยธรรมไทย วิเคราะห์ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างบทเพลงกับพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรและสังคมไทย รวมทั้งบทบาทที่พระองค์มีต่อสังคมโลก ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดในการเรียนรู้และแนวทางทรงงาน นำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทแล้วจัดหมวดหมู่เนื้อหาชุดการเรียนรู้ 8 ชุด ตามหัวข้อ ดังนี้

ลำดับ	ชื่อ
ชุดที่ 1	พระมหากษัตริย์กับสังคมไทย
ชุดที่ 2	ในหลวงในใจชาวไทย
ชุดที่ 3	ในรูปที่มีทุกบ้าน
ชุดที่ 4	ทำไมพระราชาทรงหนัก
ชุดที่ 5	เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา
ชุดที่ 6	ธรรมะของพระราชาเพื่อปวงชน
ชุดที่ 7	ในหลวงของไทยและของโลก
ชุดที่ 8	ทำไมคนไทยรักในหลวง

¹ ผลิตโดยบริษัท จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ จำกัด (มหาชน) รวบรวมบทเพลงเทิดพระเกียรติที่เผยแพร่อย่างเป็นทางการตั้งแต่ พ.ศ. 2535 พ.ศ.2559

โดยชุดการเรียนรู้แต่ละชุดประกอบด้วย

1. คำชี้แจงการใช้ชุดการเรียนรู้
2. แผนการเรียนรู้ ประกอบด้วยคำอธิบายสาระสำคัญ วัตถุประสงค์ สื่อการเรียนรู้ กิจกรรม แบบทดสอบและเวลา ในการเรียนรู้

3. เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วยใบความรู้ ใบกิจกรรมซึ่งเป็นแบบฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยด้านต่างๆ แบบทดสอบท้ายบท และแบบเฉลย

3. ดำเนินการหาคุณภาพชุดการเรียนรู้ โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทตรวจสอบความถูกต้องทั้งด้านเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ แล้วสร้างแบบประเมินชุดการเรียนรู้ที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับคะแนน (พิสนุ พงศ์ศรี, 2557) ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย จากคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา จากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัครวิทย์ เรืองรอง จากคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ผลประเมินพบว่า ชุดการเรียนรู้เกี่ยวกับอารยธรรมไทย โดยใช้บทเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรเพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทย สำหรับนักศึกษาเวียดนาม มีคะแนนเฉลี่ย 4.06 มีคุณภาพอยู่ในระดับดี แต่มีองค์ประกอบบางประการที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยจึงปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ปริญญานิพนธ์และดำเนินการแก้ไขชุดการเรียนรู้ แล้วนำไปทดลองกับกลุ่มทดลองและดำเนินการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอน และสรุปผล

ผลการวิจัย

การพัฒนาชุดการเรียนรู้เกี่ยวกับอารยธรรมไทย โดยใช้บทเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

ผู้วิจัยได้สร้างชุดการเรียนรู้ จำนวน 8 ชุด โดยแต่ละชุดมีเนื้อหาเกี่ยวกับอารยธรรมไทยที่สัมพันธ์กับพระมหากษัตริย์โดยเฉพาะพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร อยู่ในใบความรู้

และใบกิจกรรม ซึ่งผ่านการประเมินผลจากผู้เชี่ยวชาญ และการทดลองใช้ตามระเบียบวิธีวิจัย โดยดำเนินการทดลองครั้งที่ 1 กับผู้ทดลอง 1 คน และครั้งที่ 2 กับกลุ่มทดลอง 3 คน เพื่อปรับปรุงคุณภาพชุดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ก่อนนำชุดการเรียนรู้ไปให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาชาวเวียดนาม ระดับปริญญาตรี วิชาเอกไทยศึกษา ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติ ณ นครโฮจิมินห์ ประเทศเวียดนาม (University of Social Sciences and Humanities: USSH, Vietnam University, Ho Chi Minh City) แล้ววัดผลความรู้ด้านอารยธรรมไทย ได้ดังนี้

ชุดการเรียนรู้ที่ 1 พระมหากษัตริย์กับสังคมไทย

มีเนื้อหาแสดงความสำคัญของพระมหากษัตริย์ในสังคมไทยผ่านบทเพลง ต้นไม้ของพ่อ ที่เกี่ยวกับการทรงงานหนักเพื่อประชาชนของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โดยเปรียบเทียบดูแลประเทศเหมือนการปลูกต้นไม้ ประชาชนสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณและสัญญาว่าจะช่วยกันทำให้ประเทศเจริญรุ่งเรืองดังที่พระองค์ทรงทำให้เห็นเป็นตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างได้เรียนรู้คำเรียกแทนพระมหากษัตริย์ เช่น พ่อ ธรรมราชา ในหลวง พระเจ้าอยู่หัว พระเจ้าแผ่นดิน ซึ่งสะท้อนมุมมองที่ประชาชนไทยมีต่อพระมหากษัตริย์ และส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นต่อชุดการเรียนรู้ว่า “คำศัพท์ง่าย บทเพลงไพเราะ เหมาะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง จะได้เข้าใจเรื่องในหลวงมากขึ้น”

ชุดการเรียนรู้ที่ 2 ในหลวงในใจชาวไทย

กล่าวถึงบทบาทของพระมหากษัตริย์ไทยในฐานะที่ยึดเหนี่ยวจิตใจผ่านบทเพลง ของขวัญจากก้อนดิน ที่มีการใช้ความเปรียบอันแสดงให้เห็นความรู้สึกของประชาชนที่ตระหนักว่า พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั่วประเทศ ทำให้ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ และพร้อมที่จะร่วมกันทำความดีเพื่อประเทศชาติ เป็นการตอบแทนดังของขวัญจากราษฎรที่เปรียบเหมือนก้อนดินแต่พระราชทานผู้เปรียบเหมือนพลังยึดเหนี่ยวให้ก้อนดินรวมกันเหนียวแน่นเป็นแผ่นดินที่อุดมสมบูรณ์

ชุดการเรียนรู้ที่ 3 ในรูปที่มีทุกบ้าน

แสดงให้เห็นที่มาของการประดับพระบรมฉายาลักษณ์และพระบรมสาทิสลักษณ์ของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร

มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในบ้านและสถานที่สำคัญของประชาชนชาวไทย นั่นคือความศรัทธาในความดีของพระมหากษัตริย์ บทเพลง รูปที่มีทุกบ้านเปรียบพระองค์เป็นดัง “เทวดาที่มีลมหายใจ” เหมือนสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คอยปกป้องคุ้มครอง ทั้งยังเตือนใจให้ทำความดี เป็นกำลังใจในการทำงานและการใช้ชีวิตในสังคม แม้ในประเทศเวียดนามไม่นิยมประดับ พระบรมฉายาลักษณ์ของพระมหากษัตริย์ เพราะเปลี่ยนระบอบการปกครองเป็นคอมมิวนิสต์นานแล้ว แต่กลุ่มตัวอย่างก็เชื่อมโยงความรู้ ด้านอารยธรรมไทยกับสังคมของตนได้ ดังที่กล่าวว่า “เข้าใจบทเรียนนี้ และนึกถึงรูปของโฮจิมินห์ ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญ และทำงานหนักเพื่อประเทศเช่นกัน”

ชุดการเรียนรู้ที่ 4 ทำไมพระราชทานงานหนัก

กล่าวถึงเหตุผลที่พระมหากษัตริย์ผู้อยู่ในฐานะสูงสุดของสังคม ต้องทำงานหนัก จากบทเพลง ตามรอยพระราชศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ซึ่งเกิดจากการเสด็จพระราชดำเนินไปเยี่ยมราษฎรอย่างทั่วถึงแม้ในถิ่นทุรกันดารของภูมิภาคต่างๆ เพื่อให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ของประชาชน

ชุดการเรียนรู้ที่ 5 เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา

อธิบายหัวใจหลักของการทำงานในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ และการทรงงานหนักทุกด้านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎร ผ่านบทเพลง ในหลวงในดวงใจ ซึ่งกล่าวถึงคำสอน แนวคิด ที่พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรพระราชทานแก่ประชาชน เช่น การยิ้มสู้กับอุปสรรค การใช้ชีวิตอย่างพอเพียง และแนวทางการทรงงาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ซึ่งผู้เรียนสามารถนำมาปรับใช้ในการศึกษาและการใช้ชีวิตในสังคมของตนได้ ดังที่กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่า “บทนี้เข้าใจง่าย เรียนแล้วอยากใช้ชีวิตอย่างพอเพียงเหมือนในหลวง”

ชุดการเรียนรู้ที่ 6 ธรรมะของพระราชทานเพื่อปวงชน เน้นด้านธรรมะสำคัญของพระมหากษัตริย์ไทย อธิบายด้วยตัวอย่างการปกครองประเทศโดยมีหลักธรรมเป็นพื้นฐานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จากบทเพลง พระราชาผู้ทรงธรรม และกล่าวถึงพระปฐมบรมราชโองการ “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชน

ชาวสยาม” ซึ่งเป็นดังหลักในการปกครองประเทศตลอดการครองราชย์ของพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 9 ในราชวงศ์จักรี จึงทำให้ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศประจักษ์ผลงานของพระองค์

ชุดการเรียนรู้ที่ 7 ในหลวงของไทยและของโลก

กล่าวถึงที่มาของปรากฏการณ์ต่างๆ ในสังคมไทยซึ่งเป็นที่กล่าวถึงในสังคมโลก อาทิ ภาพผู้คนเต็มท้องถนนที่ใส่เสื้อสีเหลือง ถือธงชาติ พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อแสดงความจงรักภักดีต่อพระองค์ในโอกาสสำคัญ เช่น วันฉลองสิริราชสมบัติที่เพียงประชาชนเห็นรูปพระที่นั่งเคลื่อนผ่าน หรือเห็นพระองค์โบกพระหัตถ์ทักทายจากสีหบัญชร (หน้าต่างของพระราชวัง) ประชาชนก็พร้อมใจกันส่งเสียง “ทรงพระเจริญ” ดังกึกก้อง บทเพลง ในหลวงของแผ่นดิน ซึ่งเป็นสื่อหลักในชุดการเรียนรู้นี้ได้อธิบายความรู้สึกของประชาชนเช่น “มองเห็นพระเจ้าอยู่หัว ท่ามกลางคนมีดมีว เหมือนเห็นแสงทองส่อง” แสดงให้เห็นความรักความศรัทธาที่เปรียบพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เป็นแสงอาทิตย์ หรือแหล่งพลังงานหลักในการดำเนินชีวิต

ชุดการเรียนรู้ที่ 8 ทำไมคนไทยรักในหลวง

แสดงเหตุผลที่ทำให้ชาวไทยรักพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จากบทเพลง เหตุผลของพ่อ ซึ่งอธิบายสาเหตุที่ทำให้พระองค์ทรงงานหนักตลอด 70 ปีที่ครองราชย์ นั่นคือ ความรักและห่วงประชาชน โดยเริ่มจากเหตุการณ์ขณะที่พระองค์เสด็จพระราชดำเนินโดยรถพระที่นั่ง ในวันที่ต้องเดินทางไปศึกษา ต่อต่างประเทศ แล้วทรงได้ยินเสียงประชาชนตะโกนว่า “ในหลวงอย่าทิ้งประชาชน” จากนั้น เมื่อทรงสำเร็จการศึกษา ก็เสด็จกลับมาทำหน้าที่ ประมุขในใจชาวไทยจนสิ้นพระชนม์ชีพ ทำให้ประชาชนรักพระองค์มาก กลุ่มตัวอย่างเป็นชาวเวียดนามและใช้ชีวิตในระบอบคอมมิวนิสต์ที่ไม่มีการสถาบันพระมหากษัตริย์แล้ว ก็ยังเห็นความสำคัญของพระองค์ผ่านเรื่องราวที่ได้เห็นผ่านสื่อ และเมื่อได้ฟังบทเพลงและศึกษาชุดการเรียนรู้นี้ หลายคนร้องไห้ เพราะซาบซึ้งกับความรักที่พระราชทานและประชาชนไทยมีต่อกัน

สรุปได้ว่า การพัฒนาชุดการเรียนรู้ทั้ง 8 ชุดแสดงให้เห็นผู้เรียนเข้าใจและมีเนื้อหาเกี่ยวกับอารยธรรมไทย

ที่เกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในด้านพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ หลักการทรงงานเพื่อพัฒนา ประเทศ หลักธรรมในการปกครองประชาชน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บทบาทของพระองค์ในสังคมไทยและสังคมโลก และ สาเหตุที่ทำให้คนไทยรักพระองค์ ช่วยให้ผู้เรียน ชาวเวียดนามเข้าใจอารยธรรมไทยที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทยยิ่งขึ้น

พัฒนาการทักษะการใช้ภาษาไทยของกลุ่มตัวอย่าง

จากการทดลองใช้ชุดการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่าง และคะแนนที่กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบระหว่างเรียนเพื่อ วัดผลด้านพัฒนาการทักษะการใช้ภาษาไทย จำนวน 8 ชุด ซึ่งแต่ละชุดประกอบด้วยข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ข้อละ 10 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 100 คะแนน ผู้วิจัยได้นำมาจัดเป็นตาราง คำนวณค่าเฉลี่ย และ หาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ ดังนี้

ตาราง 2 แสดงผลคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบระหว่างเรียนพร้อมค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

[illegible]

จากตารางพบว่า ชุดการเรียนรู้เกี่ยวกับอารยธรรมไทย โดยใช้บทเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยสำหรับนักศึกษาเวียดนาม มีค่าเฉลี่ย 91.58 ผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดไว้โดยวิเคราะห์ผลตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้

ชุดการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดร้อยละ 96.67 คือ ชุดการเรียนรู้ที่ 4 ทำไมพระราชทานงานหนัก มีบทเพลง **ตามรอยพระราช** เป็นสื่อหลัก ซึ่งมีจุดเด่น คือ การใช้ประโยคคำถามคำตอบในเนื้อเพลงเพื่ออธิบายเหตุผลที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพล อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงงานหนักตลอด 70 ปีที่ครองราชย์ ทักษะการใช้ภาษาที่กลุ่มตัวอย่างได้พัฒนาในบทนี้ จึงเป็นการใช้คำถามคำตอบเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาความเข้าใจด้านอารยธรรมไทย จากการเรียนรู้เกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ผลคะแนนและการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจากการเรียนเอกไทย ศึกษา และข่าวสารในสื่อต่างๆ รวมทั้งผลเป็นรูปธรรมที่ยังเห็นได้ในสังคมไทยจนปัจจุบัน และคุ้นเคยกับการเรียนรู้แบบถามตอบ จึงเข้าใจบทเรียน และทำแบบทดสอบได้คะแนนสูง และสังเกตได้ว่ามีกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่าตนเอง “เหมือนเด็กที่ถามในบทเพลง เพราะเพิ่งเรียนรู้เรื่องเกี่ยวกับในหลวง จึงยังรู้ไม่มากนัก” และ “เหมือนผู้ใหญ่ที่ตอบในบทเพลง เพราะได้เรียนรู้เกี่ยวกับในหลวงบ้างแล้ว” แต่ทั้งสองกลุ่มก็กล่าวว่าชอบชุดการเรียนรู้และอยากรู้เรื่องเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ไทยมากขึ้น

ชุดการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ร้อยละ 96 คือ ชุดการเรียนรู้ที่ 6 ธรรมะของพระราชเพื่อปวงชน โดยมีบทเพลง **พระราชผู้ทรงธรรม** เป็นสื่อหลัก ที่กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่ายากที่สุด เพราะมีคำศัพท์จำนวนมากที่ไม่คุ้นเคยและเกี่ยวกับธรรมะซึ่งยากสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นชาวต่างประเทศ ทักษะการใช้ภาษาที่มุ่งพัฒนาในบทนี้ นอกจากแบบฝึกที่สืบเนื่องจากบทเพลงและเนื้อหาอารยธรรมดังกล่าวแล้ว ยังมีการอภิปรายข้อคิดจากพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพล อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เรื่อง **พระมหาชนก** ซึ่งกลุ่มตัวอย่างรู้จักและเคยเรียนรู้บ้างแล้ว ดังนั้น แม้เนื้อหาและแบบฝึกจะค่อนข้างยาก แต่เมื่อได้ศึกษาไปความรู้และ

ใบกิจกรรมในชุดการเรียนรู้แล้ว ทำให้ผู้เรียนเข้าใจและทำแบบทดสอบท้ายบทได้ดี

ลำดับต่อมาคือ ชุดการเรียนรู้ที่ 1 พระมหากษัตริย์กับสังคมไทยมีค่าเฉลี่ย 92.67 กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่าง่ายที่สุด เพราะใช้คำศัพท์ไม่ยาก และบทเพลง **ต้นไม้ของพ่อ** ไพเราะ ให้ความเพลิดเพลินระหว่างการเรียนรู้ ทำให้อยากศึกษาเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เนื้อหาด้านหลักภาษาที่อธิบายเกี่ยวกับความหมายเชิงเปรียบเทียบที่ใช้ในบทเพลง และคำเรียกแทนพระมหากษัตริย์ซึ่งสะท้อนความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อพระราชผู้ปกครองประเทศที่มีบทบาทเป็นสถาบันหลักของสังคมตลอดมา ก็ทำให้กลุ่มตัวอย่างได้พัฒนาทั้งทักษะภาษาและอารยธรรมไปพร้อมกัน และทำให้มีคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบอยู่ในระดับดีมาก

ชุดการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ร้อยละ 92 ได้แก่ ชุดการเรียนรู้ที่ 3 ใน **รูปที่มีทุกบ้าน** และชุดการเรียนรู้ที่ 7 ในหลวงของไทยและของโลก ชุดแรกบทเพลง รูปที่มีทุกบ้าน เป็นสื่อหลักกลุ่มตัวอย่างทำกิจกรรมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะภาษาไทยด้านการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปเคารพ และความสำคัญของบุคคลที่ทำประโยชน์แก่ประเทศได้ดี และทำคะแนนแบบทดสอบได้ในระดับดีมาก ส่วนชุดการเรียนรู้ที่ 7 ในหลวงของไทยและของโลก มีสื่อหลักคือบทเพลง **ในหลวงของแผ่นดิน** ที่กลุ่มตัวอย่างกล่าวว่าเคยฟังและชื่นชอบ ทำให้เรียนรู้ได้เร็ว การพูดและเขียนอภิปรายซึ่งเป็นทักษะขั้นสูงในบทเรียนนี้จึงไม่ยากนักสำหรับกลุ่มตัวอย่าง จึงทำแบบทดสอบท้ายบทได้คะแนนดี

ลำดับถัดมา คือ ชุดการเรียนรู้ที่ 5 เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ได้ค่าเฉลี่ย 89.33 มีบทเพลง **ในหลวงในดวงใจ** เป็นสื่อหลักกลุ่มตัวอย่างได้พัฒนาทักษะทั้งฟัง พูด อ่าน เขียนเกี่ยวกับหลักการทรงงานอันเป็นสากลของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และมุมมองเกี่ยวกับสำนวนต่างๆ เช่น ปิดทองหลังพระโดยกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่าแม้ไม่เข้าใจคำศัพท์บางคำ แต่บทเพลงที่ไพเราะ และการถามตอบที่เข้าใจง่าย ทำให้รู้สึกง่ายขึ้น

ส่วนชุดการเรียนรู้ที่ 8 ทำไมคนไทยรักในหลวง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 87.33 และมีบทเพลง **เหตุผลของพ่อ** เป็นสื่อหลัก แสดงใจความสำคัญของชุดการเรียนรู้เกี่ยวกับอารยธรรมไทย โดยใช้บทเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระ

พระบรมชนกาศิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยสำหรับนักศึกษาเวียดนาม อธิบายเหตุผลที่ทำให้พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรทรงทุ่มเททำงานหนักเพื่อประเทศชาติตลอดระยะเวลาการครองราชย์ และเน้นให้กลุ่มตัวอย่างได้อภิปรายความคิดเห็นเปรียบเทียบประสบการณ์จากสภาพสังคมเวียดนามและการเรียนรู้สภาพสังคมไทย

ทั้งนี้ ชุดการเรียนรู้ที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ร้อยละ 86.67 คือ ชุดการเรียนรู้ที่ 2 ในหลวงในใจชาวไทย มีบทเพลง ของขวัญจากก้อนดิน เป็นสื่อหลัก เนื้อหาด้านทักษะการใช้ภาษาเกี่ยวกับอุปมาอุปลักษ์ณ์ ซึ่งยากสำหรับชาวต่างประเทศ แม้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่าภาษาเวียดนามเองก็มีการเปรียบเทียบลักษณะเดียวกัน และบทเพลงนี้มีคำศัพท์ที่ไม่ยาก เรียนรู้ได้ผลิตเพลิน แต่ด้วยความแตกต่างทางวัฒนธรรม ทำให้เข้าใจไม่ตรงกัน ซึ่งชาวต่างประเทศอาจต้องใช้เวลาและประสบการณ์ทางวัฒนธรรมเพื่อให้เรียนรู้ได้เข้าใจมากขึ้น

จากการวิเคราะห์ผลการวิจัย ทั้งด้านการสร้างชุดการเรียนรู้เกี่ยวกับอารยธรรม และพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทย เห็นได้ว่า ชุดการเรียนรู้เกี่ยวกับอารยธรรมไทย โดยใช้บทเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยสำหรับนักศึกษาเวียดนามมีประสิทธิภาพดีมาก กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และมีทักษะการใช้ภาษาไทยดี ทำคะแนนได้สูง โดยเฉพาะชุดที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับความรู้ที่กลุ่มตัวอย่างเรียนในสาขาไทยศึกษา เช่น พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร หรือเนื้อหาเกี่ยวกับรูปเคารพบุคคลสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างสามารถเชื่อมโยงกับเรื่องราวของบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์เวียดนามได้ แต่ด้วยความแตกต่างทางวัฒนธรรม ทำให้กลุ่มตัวอย่างยังไม่เข้าใจเนื้อหาด้านอารยธรรมหรือทักษะการใช้ภาษาบางส่วน แต่ก็พยายามเรียนรู้ ร่วมมือทำกิจกรรมและอภิปรายส่วนต่างๆ อันเป็นประโยชน์ แก่การวิจัยและส่งผลต่อพัฒนาการของ

กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยจะอภิปรายในหัวข้อประสิทธิผลของชุดการเรียนรู้ต่อไป

สรุปผลการวิจัย

จากความมุ่งหมายของปริญญานิพนธ์ คือ พัฒนาชุดการเรียนรู้เกี่ยวกับอารยธรรมไทย โดยใช้บทเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยสำหรับนักศึกษาเวียดนาม โดยนำบทเพลงเทิดพระเกียรติมาใช้เป็นสื่อในการพัฒนาทักษะภาษาไทยและเพิ่มความรู้ ด้านอารยธรรมไทยเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ และดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนแล้วพบว่า ชุดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพในระดับดี กลุ่มตัวอย่างได้พัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยทั้ง ฟัง พูด อ่าน เขียน และได้เรียนรู้เนื้อหาด้านอารยธรรมไทยเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรหลายด้าน ทั้งด้านพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ หลักการทรงงาน หลักธรรมในการปกครอง โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บทบาทของพระองค์ในสังคมไทยและสังคมโลก และสาเหตุที่ทำให้สถาบันพระมหากษัตริย์สำคัญในสังคมไทย เนื้อหาในชุดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนชาวเวียดนามเข้าใจอารยธรรมไทยที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย และทำคะแนนแบบทดสอบได้ดี โดยเฉพาะชุดที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับความรู้ด้านอารยธรรมเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ที่กลุ่มตัวอย่างเคยเรียนในวิชาไทยศึกษา หรือเชื่อมโยงกับแนวคิดเกี่ยวกับบุคคลสำคัญในวัฒนธรรมเวียดนามผู้วิจัยประมวลผลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามท้ายบท และท้ายการเรียนรู้ทั้งหมดแล้วพบว่า เนื้อหาเกี่ยวกับอารยธรรมและหลักภาษาสอดคล้องกับการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งเรื่องราวเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ และทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน ที่กลุ่มตัวอย่างมีพื้นฐานดี ชุดการเรียนรู้นี้ช่วยให้กลุ่มตัวอย่างได้เรียนรู้รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผูกพันระหว่างพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรกับประชาชนไทย ได้เรียนรู้วงศ์พื้จากบทเพลง

หากพิจารณารายละเอียดด้านความยากง่ายซึ่งส่งผลต่อคะแนน พบว่าบทเพลงและชุดการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยากสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ จึงต้องมีการอธิบายและการยกตัวอย่างที่ชัดเจน รวมทั้งอาจต้องเพิ่มเวลาในการเรียนรู้ แม้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นชาวเวียดนามแสดงความคิดเห็นว่าการเปรียบเทียบแบบอุปมาอุปลักขณมีลักษณะใกล้เคียงกับความเปรียบเทียบในภาษาเวียดนาม แต่ก็ยังนำมาใช้ในประโยคได้ไม่ถูกต้องนัก อาจเป็นเพราะความแตกต่างด้านวัฒนธรรม ส่วนเรื่องราชาศัพท์ ซึ่งนับเป็นเรื่องยากสำหรับชาวต่างชาติเช่นกันนั้น ปรากฏไม่มากนักในบทเพลงเพราะเป็นสิ่งที่มุ่งให้คนทั่วไปเข้าถึงได้ง่าย ทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่เครียดหรือเกร็งในการเขียนหรือพูดอภิปราย อย่างไรก็ตาม มีข้อเสนอแนะให้เพิ่มความรู้เกี่ยวกับราชาศัพท์ในชุดการเรียนรู้เพราะผู้เรียนสนใจศึกษาเรื่องพระมหากษัตริย์และการใช้คำให้เหมาะสมกับสถานภาพในสังคมไทย

จากผลการวิจัยทั้งหมด และการสังเกตระหว่างการทดลอง แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนที่ใช้ชุดการเรียนรู้นี้ได้พัฒนาทักษะภาษาไทยและความรู้อารยธรรมไทย พร้อมทั้งรู้สึกเพลิดเพลินไปกับบทเพลง โดยสามารถใช้ชุดการเรียนรู้ได้อย่างอิสระ ปรับเวลาได้ตามต้องการ ชุดการเรียนรู้จึงเหมาะสมกับผู้เรียนชาวเวียดนามที่ต้องการเรียนรู้นอกเวลา

เอกสารอ้างอิง

- ศีกฤทธิ์ ปราโมช, พล. ต. ม. ร. ว. (2516). **คำบรรยายวิชา พื้นฐานอารยธรรมไทย ตอน พื้นฐานทางวัฒนธรรมเรื่อง สถาบันพระมหากษัตริย์**. กรุงเทพฯ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธงไชย แมคอินไตย์ และรวมศิลปิน (2559). **รวมบทเพลง พ่อของแผ่นดิน**. กรุงเทพฯ, จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่.
- พิสนุ พองศรี (2557). **การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย**. กรุงเทพฯ, ด้านสุขภาพการพิมพ์.
- มิชัย เอี่ยมจินดา (2550, กรกฎาคม – กันยายน). “สถานภาพการสอนภาษาไทยในประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม.” **วารสารวิชาการ**. 10(3): 28-32.
- ศุภาศิริ สุพรรณเภสัช (2557). **เพลงของโลกและของเรา**. กรุงเทพฯ, มติชน.
- สมาคมนักแต่งเพลงแห่งประเทศไทย, ส. ก., และกระทรวงวัฒนธรรม, (2557). **รวมเพลงเทิดพระเกียรติ 86 พระราชคติมหาราชัน**. กรุงเทพฯ, สมาคมนักแต่งเพลงแห่งประเทศไทย, สมาคมผู้สร้างสรรค์เพลง, กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม.
- สมาคมสหประชาชาติแห่งประเทศไทย (2540). **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับสหประชาชาติ**. กรุงเทพฯ, เทคนิค 19.
- สุคนธ์ สีนพานนท์ (2553). **นวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน**. กรุงเทพฯ, 9119 เทคนิคพรินต์.
- อนุমানราชธน, พ. (2546). **การศึกษาวรรณคดีแห่งวรรณศิลป์**. กรุงเทพฯ, ศยาม.
- อรรถวิทย์ รอดเจริญ (2552, มกราคม – มิถุนายน). “ลีลาภาษาในบทเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช.” **วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์** 16(1): 117 – 129.

อภิปรายผล

บทเพลงเทิดพระเกียรติ อันเป็นสื่อหลักในชุดการเรียนรู้ ช่วยให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นชาวต่างประเทศ เรียนรู้อารยธรรมไทยเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ซึ่งเป็นเรื่องยากและมีรายละเอียดมาก ได้เพลิดเพลิน เนื่องจากบทเพลงเทิดพระเกียรติชุดนี้ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เรียบเรียงเข้ากับท่วงทำนองรื่นหู โดยกลุ่มตัวอย่างกล่าวว่า “หลายเพลงเคยได้ยิน บางเพลงเพิ่งได้ยินครั้งแรกก็ชอบ ฟังเพลินและยังได้ความรู้ด้วย” “บทเพลงไพเราะมาก” “ฟังบทเพลงแล้วอยากค้นคว้าเกี่ยวกับในหลวง ร.9 มากขึ้น” ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของบทเพลงที่ช่วยผ่อนคลายอารมณ์ แต่ขณะเดียวกันก็เป็นทางลัดในการเรียนรู้ (ศุภาศิริ สุพรรณเภสัช, 2557 : 10) และด้วยลักษณะพิเศษของบทเพลงเทิดพระเกียรติที่ประพันธ์ด้วยความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ ทำให้ถ้อยคำในบทเพลงเปี่ยมความหมาย ถ่ายทอดเนื้อหาเกี่ยวกับบ้านเมือง และความรู้สึกที่ประชาชนมีต่อพระมหากษัตริย์ได้ลึกซึ้ง (อรรถวิทย์ รอดเจริญ, 2552 : 117 – 129) จึงเป็นบทเพลงที่เหมาะสมในการนำมาเป็นสื่อการเรียนรู้ด้านอารยธรรมไทย การใช้สื่อเพลงเพื่อการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศจึงเป็นเทคนิคสำคัญที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความคิดในเรื่องภาษาและอารยธรรมไทย